

V. PROTECȚIA NATURII ȘI BIODIVERSITATEA

V.1. Amenințări pentru biodiversitate și presiuni exercitate asupra biodiversității

Schimbările aduse de om ecosistemelor și dispariția unor specii au fost mai rapide în ultimii 50 ani decât în orice altă perioadă din istoria omenirii. Diversitatea biologică este într-o continuă amenințare datorită intensificării activităților economice ce exercită presiuni puternice asupra mediului.

Principalele presiuni exercitate asupra biodiversității sunt:

- modificarea habitatelor
- supraexploatarea resurselor naturale
- introducerea și răspândirea speciilor alogene invazive
- schimbările climatice

În mai 2011, Comisia Europeană a adoptat o nouă strategie care stabilește cadrul de acțiune al UE pentru următorii zece ani în vederea îndeplinirii obiectivului prioritar pentru 2020 în domeniul biodiversității.

Obiectivul prioritar al UE pentru anul 2020: Stoparea pierderii biodiversității și a degradării serviciilor ecosistemice din UE până în anul 2020 și refacerea acestora în măsura posibilului, odată cu sporirea contribuției UE la combaterea pierderii biodiversității pe plan mondial.

Strategia se bazează pe șase obiective care se sprijină reciproc. Acestea vizează principalele cauze ale pierderii biodiversității și urmăresc să reducă principalele presiuni asupra mediului natural și a serviciilor ecosistemice în UE. Fiecare obiectiv este transpus mai departe într-un set de acțiuni cu termene de realizare și alte măsuri de însoțire.

V.1.1. Speciile invazive

Speciile invazive reprezintă o problemă actuală reprezentativă pentru întreaga lume. Fie că este vorba de impactul ecologic, cel economic sau social, acesta afectează în cea mai mare măsură firească dezvoltare a ecosistemelor care se leagă în mod direct de confortul și sănătatea publică.

Speciile invazive modifică ecosistemele naturale prin degradarea fertilității, prin modificarea proprietăților fizico-chimice ale solului, prin degradarea caracteristicilor cantitative și calitative ale covorului vegetal ce fac concurență agresivă cu speciile native pentru apă, lumină, spațiu.

Modelele comerciale moderne sporesc posibilitățile de deplasare a speciilor în afara barierelor biogeografice naturale ale acestora. Întrucât comerțul, turismul și activitățile de transport s-au extins, rata introducerilor intenționate și accidentale de noi specii a crescut exponențial.

Astfel unul dintre obiectivele Strategiei privind biodiversitatea pentru 2020 este combaterea speciilor alogene invazive prin identificarea și prioritizarea, până în 2020, a speciilor alogene invazive și a căilor de introducere, controlul și eradicarea speciilor prioritare și gestionarea căilor de introducere pentru a preveni introducerea și stabilirea de noi specii invazive.

Sensibilizarea publicului cu privire la speciile invazive constituie una dintre condițiile necesare pentru succesul acestei lupte.

V.1.2. Poluarea și încărcarea cu nutrienți

Depunerile de azot atmosferic reprezintă o amenințare importantă pentru biodiversitatea din Europa. Emisiile de azot în atmosferă au crescut substanțial în ultimii 100 de ani, mai ales sub formă de amoniu din agricultură și de oxizi de azot din industrie.

În mediile acvatice aportul excesiv de nutrienți (azot și fosfor) determină fenomenul de eutrofizare cu modificări în diversitatea speciilor, invazii de noi specii pecum și apariția în apă a substanțelor toxice.

O pondere importantă revine poluării difuze din agricultură datorată administrării de îngrășăminte pe bază de azot și fosfor.

La nivelul întregii țări, conform Ordinului Nr. 1552/743 din 3 decembrie 2008 pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole, emis de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, respectiv Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, au fost identificate localități drept zone vulnerabile la poluarea cu nitrați proveniți din activități agricole. La nivelul județului Sălaj au fost identificate 13 localități cu zone vulnerabile la poluarea cu nitrați.

În perioada 2013 – 2017, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, tendința anuală privind utilizarea și consumul de îngrășăminte chimice în agricultură se prezintă astfel.

Îngrășăminte chimice	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Azotoase (to s.a.)	1972	2272	2264	2640	3653
Fosfatice (to s.a.)	434	415	489	502	549
Potasice (to s.a.)	60	30	30	30	30

Tabel V.1.1. Utilizarea și consumul de îngrășăminte chimice, la nivelul județului Sălaj.

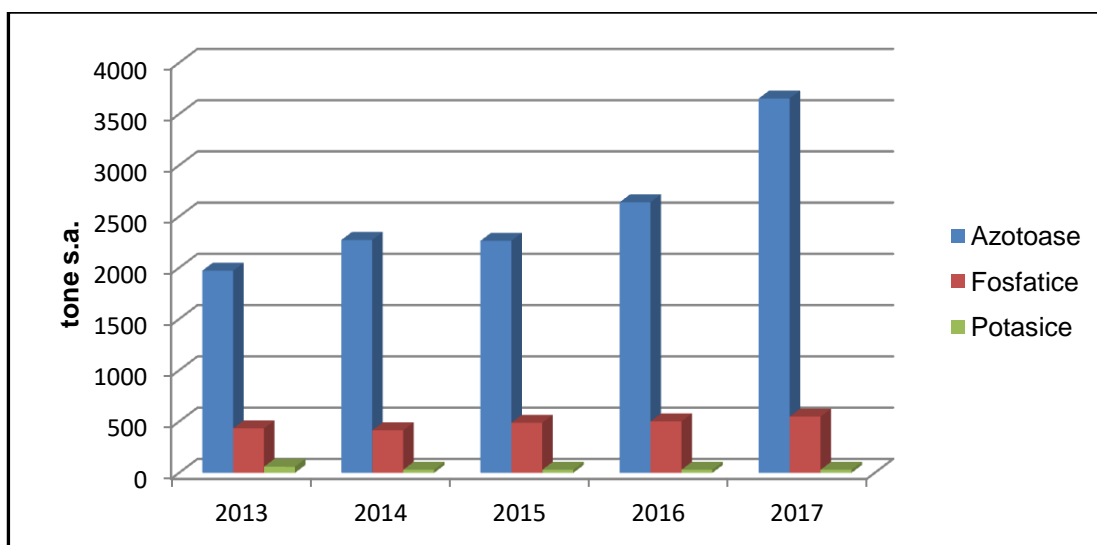

Fig. V.1.1. Evoluția utilizării îngrășămintelor chimice în agricultură, în perioada 2013-2017

După cum se poate observa în figura V.1.1., la nivelul județului Sălaj, în anul 2017, față de anul 2013, s-a constatat creșterea consumului de îngrășăminte

azotoase (85,24%) și a îngrășăminte fosfatice (26,5%). În anul 2017 consumul de îngrășăminte potasice a înregistrat o scădere cu 50%, comparativ cu anul 2013.

V.1.3. Schimbările climatice

Activități cum ar fi defrișarea și supraexploatarea pășunatului pot conduce la exacerbarea efectelor schimbărilor climatice.

Schimbărilor climatice pot atrage chiar dispariția anumitor specii, reprezentate de o singură populație sau de foarte puține populații și care ocupă nișe ecologice deosebit de restrânse pe de o parte, dar și deosebit de vulnerabile la aceste efecte.

Realitățile de mai sus au consecințe deosebit de grave nu numai asupra conservării diversității biologice, dar indirect asupra capacității de supraviețuire a civilizației umane, știut fiind faptul că serviciile și produsele diversității biologice stau la baza supraviețuirii acesteia. Altfel spus, civilizația umană este parte a sistemelor ecologice globale, iar pierderea echilibrului funcțional al acesteia afectează direct dezvoltarea în continuare a civilizației umane.

Amenințările la adresa biodiversității se concretizează prin

- modificări de comportament ale speciilor, ca urmare a stresului indus asupra capacității acestora de adaptare;
- modificarea distribuției și compoziției habitatelor ca urmare a modificării componenței speciilor;
- creșterea numărului de specii exotice la nivelul habitatelor naturale actuale și creșterea potențialului ca acestea să devină invazive, ca urmare a descoperirii fie a condițiilor prielnice, fie a unor „goluri ecologice” prin dispariția unor specii indigene;
- modificarea distribuției ecosistemelor specifice zonelor umede, cu posibila restrângere până la dispariție a acestora;
- modificări ale ecosistemelor acvatice de apă dulce și marine generate de încălzirea apei, dar și de ridicarea probabilă a nivelului mării la nivel global;
- creșterea riscului de diminuare a biodiversității prin dispariția unor specii de floră și faună, datorită diminuării capacităților de adaptare și supraviețuire, precum și a posibilităților de transformare în specii mai rezistente noilor condiții climatice.

Pentru a preveni efectele cele mai grave ale schimbărilor climatice, țările semnatare ale Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) au convenit să limiteze creșterea temperaturii medii globale la suprafață la mai puțin de 2 °C față de perioada preindustrială. Până în 2050, emisiile globale ar trebui să fie reduse cu 50 % comparativ cu nivelurile din 1990, iar înainte de sfârșitul secolului să se atingă neutralitatea din punct de vedere al emisiilor de carbon.

La nivelul județului Sălaj, nu există studii sau informații care să evidențieze impactul schimbărilor climatice asupra biodiversității

V.1.4 Modificarea habitatelor

V.1.4.1. Fragmentarea ecosistemelor

Fragmentarea ecosistemelor este cauzată de o întreagă serie de factori diferiți legați de schimbările în utilizarea terenurilor, printre care se numără extinderea urbană, infrastructurile de transport și intensificarea practicilor agricole sau silvice.

Alterarea sistemelor ecologice naturale terestre și a apelor curgătoare este considerată una din cele mai grave amenințări asupra biodiversității la nivel global. Cea mai vizibilă și cu un impact major este distrugerea directă a sistemelor ecologice (ex. tăierea unei păduri, drenarea unei zone umede, construirea unui baraj, transformarea zonelor de stepă/preerie/savană în agroecosisteme).

Fragmentarea are efecte multiple asupra speciilor. Cele mai importante efecte pe care le produce fragmentarea sunt: *Scăderea raportului suprafață/perimetru* precum și *scurtarea lanțurilor trofice*.

Scăderea raportului suprafață/perimetru duce la intensificarea efectului de margine într-un habitat. Cu cât zona marginală a unui habitat este mai mare, cu atât crește vulnerabilitatea speciilor existente la perturbări. Un perimetru mare poate expune habitatul interior la variații climatice mai mari. Doborâturile de pădure afectează mult mai des fragmente izolate de pădure decât zone compact împădurite. Crește de asemenea riscul pătrunderii unor prădători oportuniști, reprezentați adesea de animale domestice cum sunt câinii sau pisicile.

Lanțurile trofice se scurtează în fragmentele rămase de habitat. Fragmentarea duce la reducerea sau chiar dispariția speciilor din vârful piramidei trofice și a speciilor de dimensiuni mari, deoarece se reduce atât suprafața ocupată, cât și densitatea indivizilor pe fragmentele de habitat rămase. În schimb, speciile caracterizate printr-o talie mică, creștere rapidă, durată scurtă a generațiilor și specificitate de habitat crescută, rămân cu o densitate similară în fragmentele rămase.

Problema combaterii efectelor fragmentării sistemelor naturale și seminaturale precum și elaborarea unor strategii de conservare adecvate are mai multe aspecte, și anume:

Efectele fragmentării habitatului	Măsurile de combatere
descreșterea totală a suprafeței habitatului	creșterea efectivă a suprafeței arealului
fragmentarea habitatului în parcele izolate	creșterea conectivității între fragmentele de habitat
pierderea selectivă a speciilor	acțiuni de conservare specie-specifice

Elaborarea unei strategii UE pentru o infrastructură verde ocupă un loc important în noua politică a UE privind biodiversitatea post-2010. Acest lucru se datorează faptului că infrastructura verde este considerată ca fiind unul dintre principalele instrumente de contracarare a amenințărilor la adresa biodiversității care provin din fragmentarea habitatelor, modificarea utilizării terenurilor și pierderea habitatelor.

Crearea unei infrastructuri verzi va contribui la restabilirea legăturilor între zonele naturale existente, de exemplu prin coridoare de trecere a animalelor sau alte locuri de trecere și pasaje ecologice, îmbunătățind, de asemenea, calitatea ecologică generală a mediului.

La nivelul județului Sălaj, nu există studii sau informații oficiale din care să reiasă că există fragmentare de ecosisteme.

V.1.4.2. Reducerea habitatelor naturale și semi-naturale

Diversitatea biologică este amenințată în permanență de intensificarea activităților economice prin exercitarea unor presiuni puternice asupra mediului.

Presiunile antropice se datorează în mare parte extinderii urbanizării, activităților agricole, turismului necontrolat, braconajului și vânătorii, pășunatului excesiv, pescuitului, toate acestea ducând la reducerea habitatelor naturale și seminaturale, cu repercusiuni negative asupra numărului speciilor din fauna și flora sălbatică. Astfel necesitatea conservării unor ecosisteme naturale caracteristice a devenit o problemă de mare actualitate.

În județul Sălaj, în perioada 2013-2017, conform datelor furnizate de Direcția pentru Agricultură Sălaj, evoluția terenurilor agricole pe tipuri de folosințe, este redată în tabelul următor.

Modul de folosință	Anul 2013 (ha)	Anul 2014 (ha)	Anul 2015 (ha)	Anul 2016 (ha)	Anul 2017 (ha)
Arabil	120.428	120.559	119.972	121.662	121.836
Pășuni	74.521	74.340	76.519	73.751	72.737
Fânețe	36.604	36.659	36.838	37.262	37.429
Vii	2.533	2.529	2.485	2.382	2.430
Livezi	4.827	4.863	5.298	5.314	5.477
Terenuri agricole total	238.913	238.950	241.112	240.371	239.909

Tabel V.1.3. Evoluția suprafețelor agricole, după modul de folosință, în județul Sălaj.

Din analiza acestor date, în anul 2017, față de anul 2013, se constată o ușoară creștere a suprafeței terenurilor agricole (0,42%) pe seama creșterii suprafeței ocupate de terenuri arabile, fânețe și livezi. De asemenea se observă o tendință de scădere a suprafețelor acoperite de pășuni și o creștere a suprafețelor acoperite de vii.

La nivelul județului Sălaj, în perioada 2013 – 2017, evoluția terenurilor neagricole pe tipuri de folosințe, conform datelor furnizate de Direcția pentru Agricultură Sălaj, este prezentată în tabelul următor.

Modul de folosință	Anul 2013 (ha)	Anul 2014 (ha)	Anul 2015 (ha)	Anul 2016 (ha)	Anul 2017 (ha)
Păduri și altă vegetație forestieră	106.987	106.336	105.408	107.915	108.507
Ape, bălți	5.822	5.797	5.701	5.017	5.047
Construcții	9.224	9.293	9.266	9.333	9.313
Căi de	6.993	7.018	6.868	6.102	5.703

comunicații și căi ferate					
Terenuri degradate și neproductive	18.499	19.044	18.083	17.700	17.959
Terenuri neagricole total	147.525	147.488	145.326	146.067	146.529

Tabel V.1.4. Evoluția suprafețelor neagricole, după modul de folosință, în județul Sălaj.

În ceea ce privește evoluția suprafețelor neagricole după modul de folosință, în anul 2017, față de anul 2013, se constată o ușoară scădere a suprafeței terenurilor neagricole (0,68%). De asemenea, se observă o creștere nesemnificativă a terenurilor acoperite cu păduri și altă vegetație forestieră și a suprafețelor ocupate cu construcții. La terenurile degradate și neproductive s-a înregistrat o scădere, față de anul 2013.

În județul Sălaj, în anul 2017, repartizarea terenurilor agricole și neagricole (fondul funciar), după modul de folosință, este redată în figura următoare:

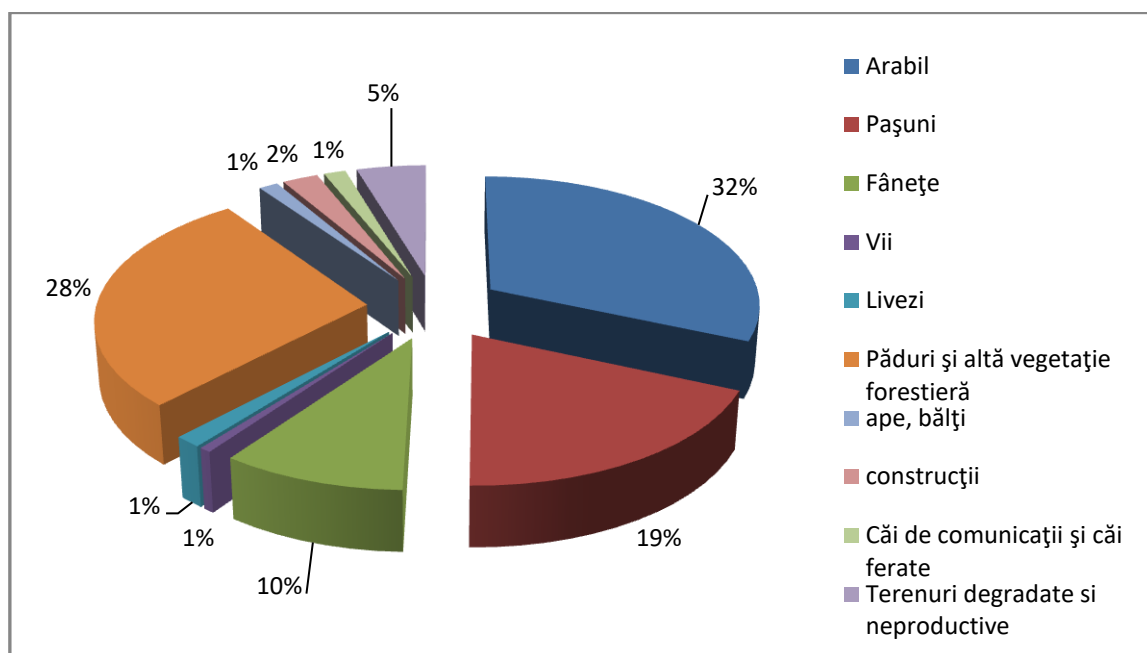

Fig. V.1.3 Repartizarea terenurilor agricole și neagricole, pe categorii de folosință.

Din figura V.1.3. se remarcă faptul că, în anul 2017, ponderea principală o dețin terenurile agricole din care: 32% terenuri arabile, 19% pășuni, 10% fânețe, 1% livezi și 1% vii. Pădurile și alte terenuri cu vegetație forestieră ocupă 28% din suprafața fondului funciar.

La nivelul județului Sălaj, suprafața locuibilă (totală) existentă, pe forme de proprietate majoritar de stat și majoritar privată, înregistrează o creștere cu 1,98 % în anul 2017, comparativ cu anul 2013 iar în mediul urban se constată o creștere a acesteia cu 2,46 %, după cum se poate observa în tabelul și figura următoare.

Medii de rezidență	Anul 2013 (mp)	Anul 2014 (mp)	Anul 2015 (mp)	Anul 2016 (mp)	Anul 2017 (mp)
Urban	1805802	1817853	1829038	1839399	1850297
Total	4623706	4651019	4673964	4695386	4715214

Tabel V.1.5. Evoluția suprafeței locuibile (mp arie desfășurată), la nivelul județului Sălaj.

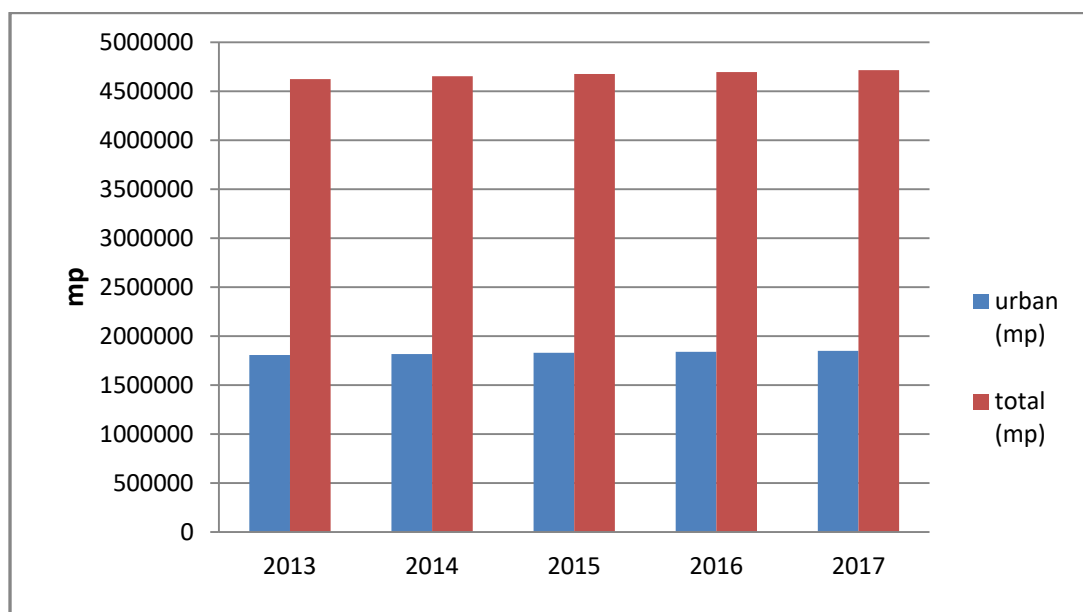

Fig. V.1.4. Evoluția suprafeței locuibile, la nivelul județului Sălaj.

Conform datelor Institutului Național de Statistică (INS), la nivelul județului Sălaj, în perioada 2013 – 2017, evoluția lungimii drumurilor publice se prezintă astfel.

Categoriile de drumuri publice	Anul 2013 (km)	Anul 2014 (km)	Anul 2015 (km)	Anul 2016 (km)	Anul 2017 (km)
Județene	632	632	632	632	632
Comunale	863	873	873	873	873
Naționale	286	286	286	286	286
Total	1781	1791	1791	1791	1791

Tab. V.1.6. Evoluția lungimii drumurilor publice (km), la nivelul județului Sălaj.

În perioada 2013 - 2017, conform datelor statistice naționale disponibile, lungimea căilor ferate în exploatare, pe categorii de linii de cale ferată, este redată în tabelul următor.

Categoriile de linii de cale ferată	Anul 2013 (km)	Anul 2014 (km)	Anul 2015 (km)	Anul 2016 (km)	Anul 2017 (km)
Linii normale cu o cale	150	150	150	150	150
Linii normale cu două căi	33	33	33	33	33
Total	183	183	183	183	183

Tab. V.1.7. Lungimea căii ferate (km), la nivelul județului Sălaj.

V.1.5. Exploatarea excesivă a resurselor naturale

Utilizarea nesustenabilă a resurselor naturale și supraexploatarea lor, care apare când consumul depășește puterea de reproducere a plantelor și animalelor, este una din amenințările majore pentru biodiversitate.

Defrișările intensive, suprapășunatul, vânatul și pescuitul exagerat contribuie la instabilitatea ecosistemului și reprezintă o permanentă amenințare la adresa biodiversității.

Drept urmare conservarea biodiversității trebuie realizată în baza unui management eficient și durabil al componentelor capitalului natural iar asigurarea unui regim de protecție pentru speciile vulnerabile, endemice sau pe cale de dispariție se poate face prin instituirea de arii naturale protejate.

V.1.5.1. Exploatarea forestieră

Exploatarea necontrolată a masei lemnoase și tăierile ilegale reprezintă o amenințare la adresa biodiversității. Tăierile necontrolate fragmentează habitatele și conduc la eroziunea solului sau alunecări de teren.

Raportul dintre creșterea și tăierea arborilor arată sustenabilitatea producției de masă lemnoasă în timp cât și disponibilitatea actuală a masei lemnoase și potențialul acesteia. Pentru o dezvoltare durabilă a pădurilor menținerea tăierilor sub nivelul creșterii producției de masă lemnoasă este o condiție necesară dar insuficientă.

În anul 2017, la nivelul județului Sălaj, suprafața fondului forestier, a rămas constantă, față de anul precedent, aceasta fiind 95.876 ha.

În perioada 2013 – 2017, evoluția tăierilor de masă lemnoasă, pe teritoriul județului Sălaj, se observă în figura următoare.

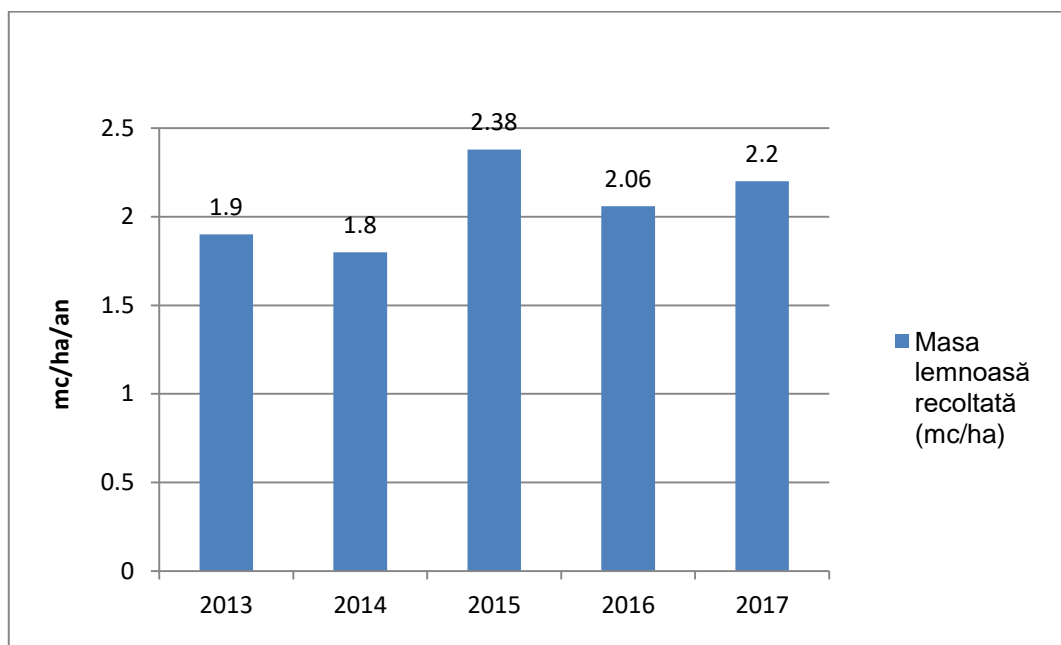

Fig. V.1.5. Evoluția masei lemnoase recoltate, în județului Sălaj.

În anul 2017, după cum se poate observa în figura V.1.5, masa lemnoasă recoltată a crescut cu 6,8% comparativ cu anul anterior.

La nivelul județului Sălaj, în perioada 2013–2017, diferența dintre creșterea fondului forestier și masa lemnoasă recoltată, se prezintă astfel.

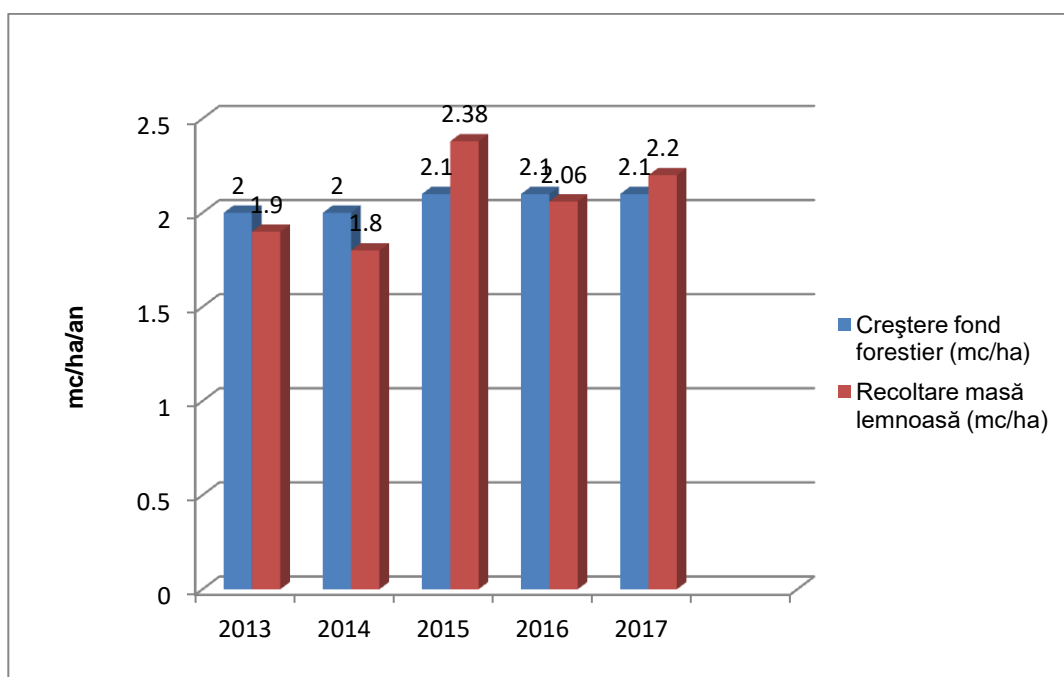

Fig. V.1.6. Diferența dintre creșterea fondului forestier și masa lemnoasă recoltată, la nivelul județului Sălaj.

În anul 2017, din figura V.1.7 se constată că masa fondului forestier a rămas constantă, comparativ cu anul anterior.

Din punct de vedere al structurii pe grupe forestiere, fondul forestier se

prezintă astfel: specii rășinoase (6.280 ha), specii foioase (88.469 ha) și alte terenuri (1.127 ha).

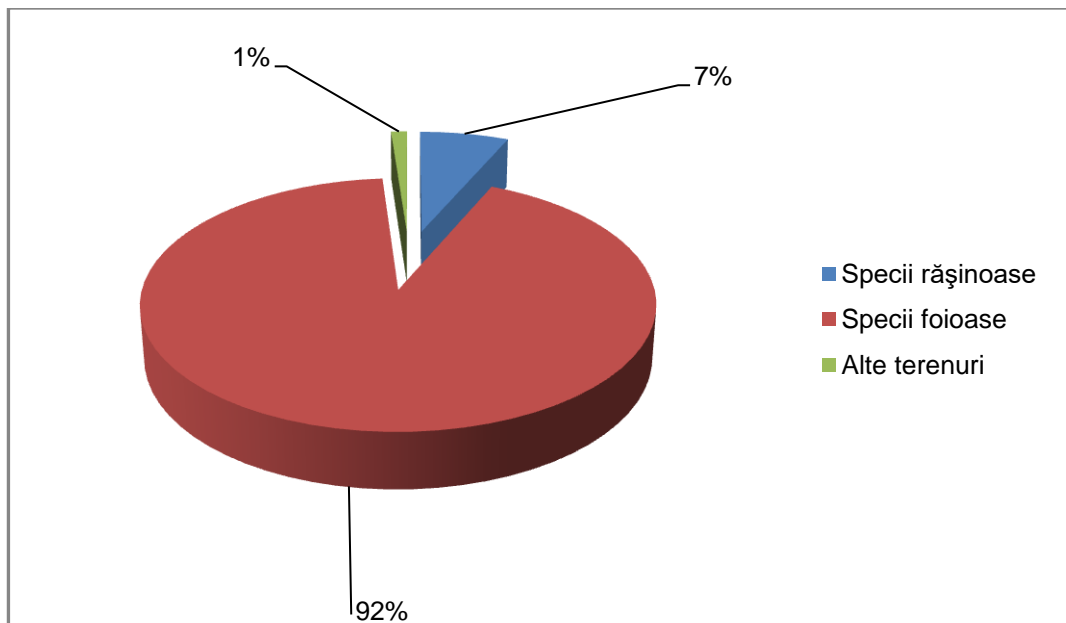

Fig. V.1.7. Structura fondului forestier pe grupe de specii forestiere, în anul 2017.

V.2. Protecția naturii și biodiversitatea: prognoze și acțiuni întreprinse

V.2.1. Rețeaua de arii protejate

Ariile protejate reprezintă cea mai importantă metodă de a conserva biodiversitatea și de a oferi modele de dezvoltare în armonie cu natura în contextul dezvoltării economice accelerate din ultimele decenii.

La nivelul județului Sălaj au fost desemnate, în scopul asigurării măsurilor speciale de protecție și conservare „in situ” a bunurilor patrimoniului natural, următoarele categorii de arii naturale protejate:

a) de interes național: rezervații științifice, rezervații naturale și monumente ale naturii.

b) de interes comunitar sau situri "Natura 2000":

- situri de importanță comunitară (SCI -uri)
- arii de protecție specială avifaunistică (SPA-uri).

Arii protejate de interes comunitar

Conform directivei Habitate, fiecare Stat Membru trebuie să contribuie la rețeaua Natura 2000 prin desemnarea de situri. În acest sens pe teritoriul României a fost constituită Rețeaua Ecologică Natura 2000 prin care sunt conservate speciile și habitatele considerate a fi de importanță comunitară prin desemnarea siturilor de interes comunitar SCI – Situri de importanță comunitară și SPA- Arii de protecție specială avifaunistică.

Pe teritoriul județului Sălaj, în anul 2011, au fost desemnate 5 situri de importanță comunitară, prin Ordinul MMP nr. 2387/2011 pentru modificarea Ordinului

M.M.D.D. nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Aceste situri comunitare, care totalizează o suprafață de 45474 ha, sunt următoarele:

1. ROSCI0192 Peștera Măgurici – având o suprafață de 90.10 ha, situată pe teritoriul administrativ al comunei Ileanda, în apropierea localității Răstoci. Acest sit comunitar reprezintă un habitat de însemnătate crescută pentru fauna de chiroptere din Podișul Someșan.

Dintre cele 5 specii de microchiroptere identificate în Peștera Măgurici, 3 specii (*Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros* și *Miniopterus schreibersii*) sunt priorități EUROBATS.

Fig. V.2.3. Lilecii din Peștera Măguricii

2. ROSCI0209 Racâș-Hida – având o suprafață de 239.70 ha este situată pe teritoriul administrativ al comunei Hida, în apropierea localității Racâș; situl cuprinde în procent de 38%, habitatul comunitar de Păduri dacice de stejar și carpen (cod 91Y0).

Este reprezentativ ca un sit de interes botanic, ecologic și peisagistic, cuprinzând păduri dacice cu *Melampyrum bihariense* – aflat printre alte maximum 100 situri similare în Europa Centrală, precum și alte specii rare și endemice (*Narcissus stellaris*, *Hepatica transsilvanica*, *Aconitum lycoctonum* ssp. *transsilvanicus*);

Fig. V.2.4. Racâș-Hida

3. ROSCI0257 Tusa Barcău – având o suprafață de 10.70 ha, este situat pe teritoriul administrativ al comunei Sâg, pe teritoriul localității Tusa. Situl prezintă pe suprafața sa habitatul comunitar de Păduri de fag de tip Asperulo - fagetum (cod 9130), la care se adaugă și caracterul său faunistic și peisagitic, pe suprafața sa aflându-se izburile de obârșie ale râului Barcău.

Fig. V.2.5. Tusa Barcău

4. ROSCI0314 Lozna cu o suprafață de 10248 ha este situat pe teritoriul administrativ al comunelor Băbeni, Ileanda, Lozna, Rus și Surduc. Pe suprafața sa sunt prezente următoarele tipuri de habitate: cod 9110 - Păduri de fag de tip Luzulo Fagetum; cod 9130 - Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum; cod 9170 - Păduri de stejar cu carpen de tip Galio-Carpinetum; cod 91M0 - Păduri balcano-panonice de cer și gorun; cod 91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen.

Fig. V.2.6. Lozna

5. ROSCI0322 Muntele Șes cu o suprafață de 34978.90 ha, situat pe teritoriul administrativ al comunelor: Halmășd, Marca, Plopiș, Sâg, Valcăul de Jos și pe raza administrativ teritorială a comunelor din județele Bihor și Cluj.

Pe suprafața sa sunt prezente următoarele tipuri de habitate: Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din *Ranunculon fluitantis* și *Callitricho-Batrachion* cod - 3260; cod - 3270 - Râuri cu maluri nămolose cu vegetație din *Chenopodion rubri* p.p. și *Bidention* p.p; cod - 40A0* - Tufărișuri subcontinentale peri-panonice; cod - 6240* - Pajiști stepice subpanonice; cod - 6430 - Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie până în etajele montan și alpin; cod - 6510 - Pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); cod - 7120 - Turbării degradate capabile de regenerare naturală; cod - 8210 - Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase; cod - 8220 - Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase; cod - 9110 - Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; cod - 9130 - Păduri de fag de tip *AsperuloFagetum*; cod - 9150 - Păduri medioeuropene de fag din *CephalantheroFagion*; cod - 9170 - Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; cod - 91E0 - Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); cod - 91M0 - Păduri balcano-panonice de cer și gorun; cod - 91Y0 - Păduri dacice de stejar și carpen.

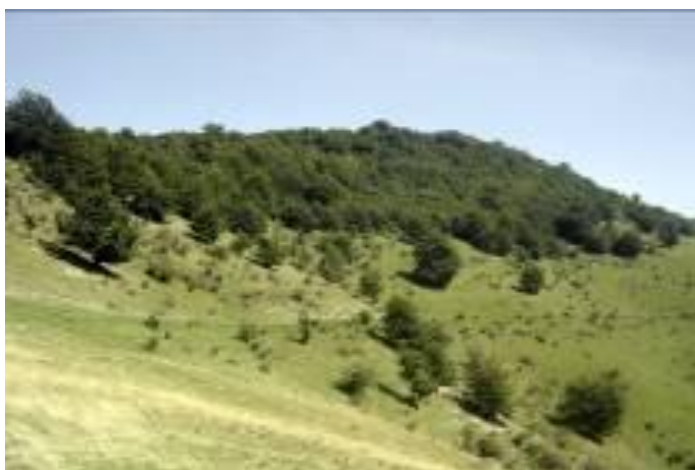

Fig. V.2.7. Muntele Șes

De asemenea, în anul 2011, a fost declarată ca Arie Specială de Protecție Avifaunistică **ROSPA014 Cursul Mijlociu al Someșului**, prin HG 971/2011 pentru modificarea și completarea HG 1.284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

ROSPA0114 Cursul Mijlociu al Someșului având o suprafața de 33208 ha și întinzându-se pe teritoriile județelor Sălaj și Maramureș, a fost desemnat pentru 20 de specii de păsări din anexa I a OUG 57/2007 (Pescărașul albastru, Acvila țipătoare mică, Huhurezul Mare, Bufnița, Caprimulgul, Chirighița cu obraz alb, Barza albă, Sfrâncioc cu fruntea neagră, Șerparul, Eretele de stuf, Cristelul de câmp, Ciocănitorea de stejar, Gheonoaia sau Ciocănitorea sură, Acvila mică, Stârcul pitic, Ciocârlia de pădure, Sfrânciocul roșiatic, Viesparul).

Fig. V.2.8. Cursul Mijlociu al Someșului

În anul 2016, la nivelul județului Sălaj, au fost instituite 2 situri de Importanță comunitară prin Ordinul MMAP nr. 46 din 12 ianuarie 2016 privind instituirea regimului de arie naturală protejată și declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Aceste situri sunt: ROSCI0435 Someșul între Rona și Țicău și ROSCI0409 Fânațele de la Bogdana.

1. ROSCI0435 Someșul între Rona și Țicău - având o suprafață de 503.40 ha, a fost desemnat pentru speciile de pești din anexa nr. III a OUG 57/2007: *Aspius aspius* – avatul, *Rhodeus amarus* – boarca, *Gobio albipinatus* – porcușorul de nisip și pentru specia de mamifere *Lutra Lutra* – vidra (anexa nr. IVA a OUG 57/2007).

Limitele sitului Someșul între Rona și Țicău cuprind teritoriile ale comunelor Benesat, Năpradea, Someș-Odorhei, și al orașului Jibou

Fig. V.2.1. Someșul între Rona și Țicău

2. ROSCI0409 Fânațele de la Bogdana - având o suprafață de 75.20 ha, a fost declarat datorită existenței pe suprafața sa a habitatului de Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substraturi calcaroase (Festuco-Brometalia) și a habitatului de Tufărișuri subcontinentale peripanonice.

Limitele sitului Fânațele de la Bogdana cuprind teritoriul administrativ al comunei Buciumi, în apropierea satului Bogdana.

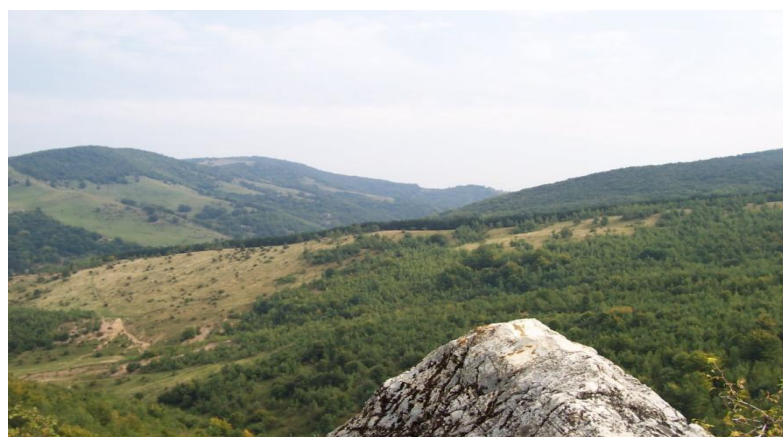

Fig. V.2.2 Fânațele de la Bogdana

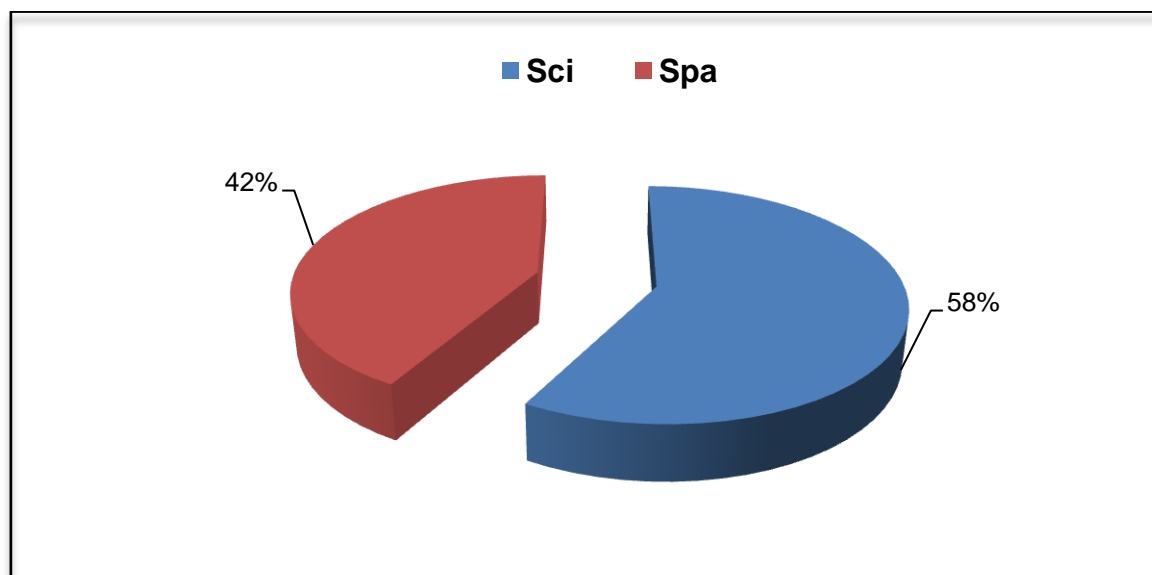
Localizarea și suprafața ariilor protejate de interes comunitar se observă în tabelul următor.

Nr. Crt.	Cod national	Denumire	Localizare	Suprafață (ha)
1.	ROSCI0209	Racâș – Hida	Comunele Hida și Bălan	239.70
2.	ROSCI0257	Tusa Barcău	Comuna Sâg	10.70
3.	ROSCI0192	Peștera Măgurici	Comuna Ilenda	90.10
4.	ROSCI0314	Lozna	Comunele: Băbeni, Ileanda, Lozna, Rus și Surduc	10248

5.	ROSCI0322	Muntele Șes	Comunele: Halmăjd, Marca, Plopiș, Sâg și Valcăul de Jos și Județele Bihor și Cluj	34978.90
6.	ROSPA014	Cursul Mijlociu al Someșului	Comunele: Benesat, Băbeni, Cristolț, Ileanda, Letca, Lozna, Năpradea, Rus, Someș Odorhei, Surduc, Sălățig, Orașele: Cehu Silvaniei, Jibou și județul Maramureș	33208
7.	ROSCI0409	Fânațele de la Bogdana	Comuna Buciumi	75.20
8.	ROSCI0435	Someșul între Rona și Țicău	Comunele: Benesat, Năpradea, Someș-Odorhei, și orașului Jibou.	503.40

Tabel V.2.1 Arii protejate de interes comunitar

Pe teritoriul județului Sălaj, în anul 2017, distribuția procentuală a ariilor naturale protejate de interes comunitar incluse în Rețeaua Ecologică Europeană Natura 2000, este prezentată în figura următoare.

Fig. V.2.9. Distribuția procentuală a ariilor naturale protejate de interes comunitar, în anul 2017

În anul 2017, suprafața totală a siturilor Natura 2000 din județului Sălaj este de 79354 ha la o suprafață a județului de 386440 ha. Acestea ocupă 17% din suprafața totală a județului Sălaj.

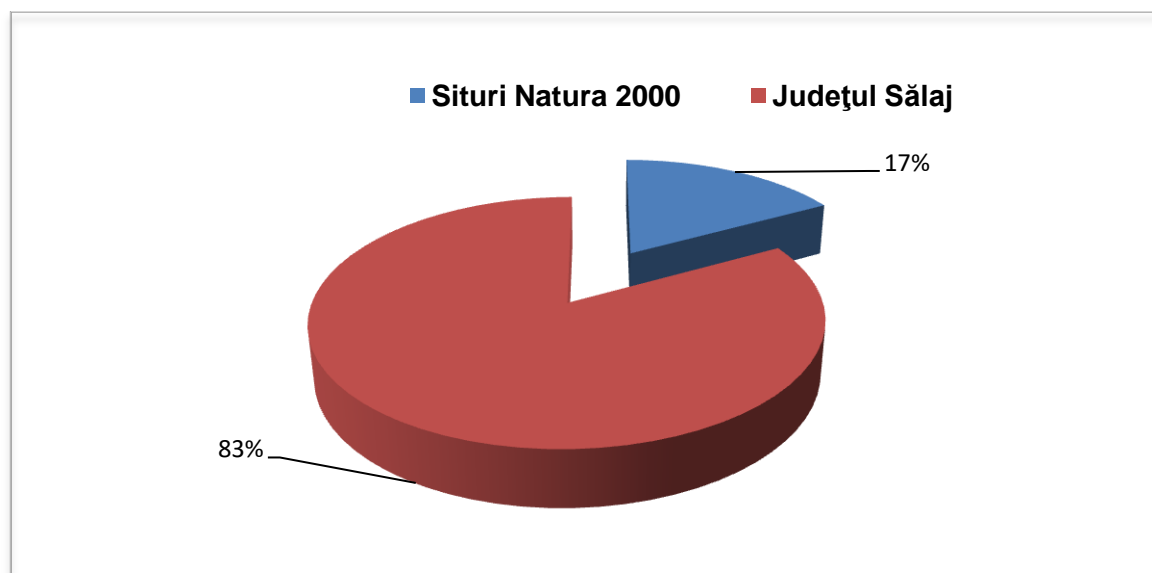

Fig. V.2.10. Suprafața procentuală ocupată de Siturile Natura 2000, în anul 2017.

Arii protejate desemnate la nivel național

La nivelul județului Sălaj , există un număr de 15 arii naturale protejate de interes național, având o suprafață totală de 484 de ha.

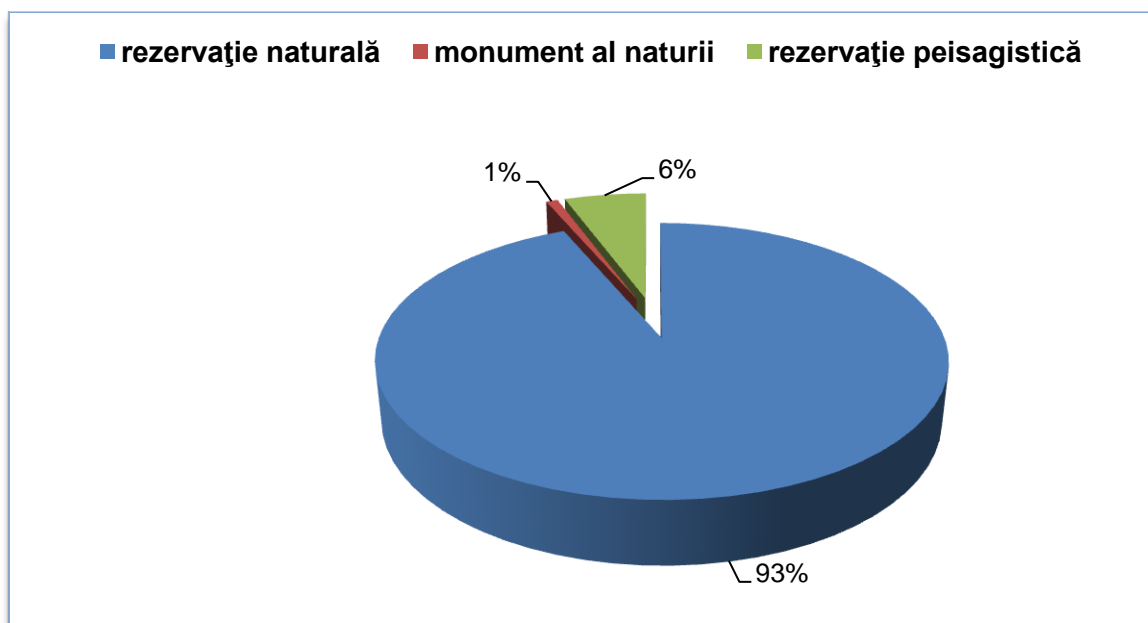
Aceste arii au fost declarate în baza Legii 5/2000 privind amenajarea teritoriului național, secțiunea III, zone protejate și H.G. nr. 2151/2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone.

Nr. Crt.	Poziția în actul legislativ de declarare	Denumirea ariei protejate	Localizare	Categoria IUCN	Suprafața ha
1	Legea 5/2000 2.682	Rezervație naturală Grădina Zmeilor	Comuna Bălan, sat Gâlgău Almașului	IV	3,00
2	Legea 5/2000 2.683	Monument al naturii Pietrele Moșu și Baba	Comuna Năpradea, sat Someș-Guruslău	III	0,20
3	Legea 5/2000 2.684	Rezervație naturală Poiana cu narcise de la Racăș-Hida	Comuna Hida, sat Racăș	IV	1,50
4	Legea 5/2000 2.685	Monument al naturii Calcarele de Rona	Orașul Jibou, sat Rona	III	0,50
5	Legea 5/2000 2.686	Rezervație naturală Balta Cehei	Orașul Șimleul Silvaniei, sat Cehei	IV	18,20
6	Legea 5/2000 2.688	Rezervația peisagistică Stanii Clițului	Comuna Băbeni, sat Cliț	IV	16,00
7	Legea 5/2000 2.689	Monument al naturii Gresile de pe Stânca Dracului	Comuna Hida	III	1,00
8	Legea 5/2000 2.690	Rezervația peisagistică Tusa-Barcău	Comuna Sâg, sat Tusa	III	13,43
9	Legea 5/2000	Rezervație Naturală Mlaștina de la Iaz	Comuna Plopiș, sat Iaz	IV	10,00

	2.691				
10	Legea 5/2000 2.692	Rezervație Naturală Pădurea <i>La Castani</i>	Comuna Ileanda, sat Rogna	IV	7,80
11	Legea 5/2000 2.693	Rezervație Naturală Stejărișul Panic	Comuna Hereclean, sat Panic	IV	2,00
12	Legea 5/2000 2.694	Rezervație Naturală Stejărișul de baltă Panic	Comuna Hereclean, sat Panic	IV	1,70
13	Legea 5/2000 2.687	Rezervație Naturală Lunca cu lalea pestriță – Valea Sălajului	Orașul Cehu Silvaniei	IV	10,00
14	H.G.R. 2151/2004 III.3.	Monument al Naturii Peștera Măgurici	Comuna Ileanda	III	1,00
15	H.G.R. 2151/2004 IV.45	Rezervație Naturală Pădurea Lapiș	Comuna Nușfalău	IV	430,40

Tabel V.2.2 Arii de interes național, la nivelul județului Sălaj

La nivelul județului Sălaj, suprafața procentuală a ariilor naturale protejate de interes național se observă în figura următoare.

Fig. V.2.11. Suprafața procentuală a ariilor naturale protejate de interes național, în anul 2017.

În prezent rețeaua de arii naturale protejate este administrată de către Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP) care a fost înființată în anul 2016, prin Legea nr. 95/2016 și funcționează în baza Hotărârii de Guvern nr. 997/2016.

ANANP este o instituție publică cu personalitate juridică, finanțată din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat și care funcționează în subordinea Ministerului Mediului.

Scopul Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate este administrarea unitară și eficientă a ariilor naturale protejate și conservarea habitatelor naturale, a

florei și faunei sălbatice, reglementate prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007.

Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate are următoarele atribuții specifice:

- Planifică strategii de acțiune privind managementul rețelei de arii naturale protejate.
- Elaborează metodologii de monitorizare privind implementarea strategiilor de management.
- Organizează sesiuni de atribuire a ariilor naturale.
- Actualizează bazele de date privind rețeaua națională de arii naturale protejate, regiunile biogeografice, arealul de distribuție a speciilor și habitatelor protejate
- Asigură accesul publicului la informații generale de interes public privind ariile naturale protejate.
- Evaluează implementarea prevederilor din contractele de custodie/administrare.
- Monitorizează respectarea prevederilor Planurilor de Management asumate.
- Organizează și coordonează rețeaua de structuri din subordine cu rol în managementul ariilor naturale protejate.